

Miljölägenhet från vägtrafiken på Korsmansgatan, fortsatt behandling av ärende

Miljönämnden 30.10.2025 § 166

Hangö stad har mottagit ett klagomål angående bullerolägenheter från vägtrafiken på Korsmansgatan. I klagomålet lyfts fram både buller- och vibrationsstörningar som orsakas av trafiken på Korsmansgatan, och hänvisningar görs till statsrådets beslut om riktvärden för bullernivåer (993/1992) samt till hälsoskyddslagen (763/1994). I klagomålet krävs att staden omedelbart vidtar följande åtgärder:

1. Genomförande av officiella buller- och vibrationsmätningar längs Korsmansgatan både dag- och nattetid,
2. Trafikräkning och utredning av hur mycket tung trafik som faktiskt förekommer på gatan,
3. Presentation av konkreta planer för att minska störningarna. Dessutom konstateras i klagomålet att bangårdens nattliga verksamhet orsakar impulsartat buller som är mycket störande.

Miljövårdsmyndigheten behandlar ärendet ur miljölagstiftningens perspektiv, medan hälsoskyddstillsynen sköts av miljöhälsovården (Sydspetsens miljöhälsa). Enligt 151 § i miljöskyddslagen (527/2014) kan det under vissa omständigheter krävas att en bullerutredning och en handlingsplan för bullerbekämpning utarbetas. Detta gäller bland annat befolkningskoncentrationer med över 100 000 invånare, som på basis av invånartätheten kan anses vara ett område med stadskarakter; allmänna vägar med en årlig trafikmängd på över tre miljoner fordon; järnvägar med en årlig trafikmängd på över 30 000 tåg. Baserat på dessa faktorer är inte trafiken på Korsmansgatan av en sådan karaktär att en bullerbekämpningsplan enligt 151 § i miljöskyddslagen behöver upprättas.

I all verksamhet bör man eftersträva en sådan kvalitet på ljudmiljön att farligt eller skadligt ljud (buller) inte förekommer i sådan omfattning att det orsakar hälsorisker eller betydande andra konsekvenser eller risker för sådana, enligt 5 § 1 mom. 2 punkten i miljöskyddslagen. Bullret från vägtrafiken på Korsmansgatan har upplevts som störande bland de boende i närområdet, och frågan har väckt diskussion under flera års tid. År 2017 gjordes ett invånarinitiativ i ärendet, vilket behandlades i miljönämnden (28.11.2017 § 206, 1.2.2018 § 8).

Miljönämnden beslutade att överlämna initiativet till stadsstyrelsen för kännedom och uttryckte en önskan om att stadsstyrelsen skulle inkludera ett planläggningsprojekt för hela Korsmansgatan i stadens nästa planläggningsprogram. Genom planläggningsprocessen kommer trafikens miljöpåverkan på gatan att granskas och behandlas som en helhet. Stadsstyrelsen noterade ärendet för kännedom och beslutade att återkomma till det vid ett senare tillfälle (12.2.2018 § 34).

Därefter har uppdateringen av detaljplanen för Korsmansgatan inkluderats i planläggningsprogrammet. I samband med projektet för järnvägsunderfarten utarbetades en detaljplan för den västra delen av Korsmansgatan (viadukten–Skvärgatan). Vid planläggningen beaktades bullerstörningar från vägtrafiken bland annat genom att flytta gatan närmare bangårdsområdet. Detaljplanen för den östra delen av Korsmansgatan (Skvärgatan–Appelgrensvägen) har ännu inte uppdaterats. Planläggningsprogrammet uppdateras årligen i samband med budgeten. Detaljplaneprojektet för Korsmansgatan är nu planerat till år 2027.

Miljövårdsavdelningen har samlat bakgrundsinformation bland annat från stadens kommuntekniska avdelning och Hangö hamn, varifrån framgår trafikmängderna inklusive tung trafik under det gångna året. Som stöd för behandlingen kommer miljövårdsavdelningen att låta utföra en bullermätning utanför den aktuella bostaden. Resultaten är ännu inte tillgängliga, men det står klart att mängden tung trafik är betydande längs hela Korsmansgatan. Vägtrafikens miljöpåverkan bör undersökas på ett övergripande sätt, till exempel i samband med planläggningen, så att hela gatans bostadsmiljö omfattas av utredningen. Detaljplaneuppdateringen för Korsmansgatan har diskuterats med stadsgeodeten.

Kompletterande material

- Klagomål över Korsmansgatans buller och skakningar
- Bekämpning av miljöolägenhet vid Korsmansgatan, invånarinitiativ 27.7.2017 (på finska)
- Behandling av invånarinitiativet i stadens förvaltningsorgan, utdrag ur protokoll 12.2.2018 (på finska)
- Tung trafik registrerad vid Västra hamnen 1.10.2024 – 30.9.2025
- PM 30.10.2025 (Utdelat vid mötet)

Förslag (Degerlund)

Miljönämnden konstaterar som sitt genmäle följande:

- Även om bullerolägenheten förorsakad av vägtrafiken på Korsmansgatan inte förutsätter en bullerbekämpningsplan enligt miljöskyddslagen, är bullerolägenheten som invånarna upplever inte endast ett problem för en enskild fastighet.
- Man svarar på klagomålet med att låta utföra officiella bullermätningar vid ifrågavarande fastighet, men en plan för att åtgärda de upplevda olägenheterna i Korsmansgatans närområde kräver en övergripande granskning av trafikens miljöpåverkan, t.ex. genom en planlägningsprocess.
- I planlägningsprocessen skulle också växelverkan mellan olika parter beaktas.
- Korsmansgatan detaljplaneringsprojekt (östra delen) finns redan i planlägningsprogrammet. Utredningar som görs före planlägningsprocessen inleds kan utnyttjas även under planlägningsprocessen.
- Genmålet skickas till stadsstyrelsen för kännedom.

Ärendets behandling

lina Hedback föreslog att

”Miljönämnden föreslår därtill stadsstyrelsen att Korsmansgatans detaljplanarbete läggs till planlägningsprogrammet för det kommande året 2026.

Målsättningen med planarbetet är att hitta en lösning för att minska buller- och trivselolägenheter förorsakade av den tunga trafiken på Korsmansgatan, till exempel med hjälp av ett bullerskydd. Samtidigt bör planlägningsarbetet granska förbättringen av trafiksäkerheten, särskilt för den lätta trafikens del, eftersom gatan fungerar som den främsta skolvägen från Hangö norra-området till skolorna i stadens centrum. Därtill föreslår nämnden att staden i samband med planläggningen, i samarbete med stadens hamn, utreder möjligheterna att utnyttja olika finansieringsprogram för att förbättra trivseln och säkerheten i Korsmansgatans miljö, emedan den tunga trafiken på området huvudsakligen är kopplad till av staden ägda Hangö hamns verksamhet”.

Förslaget fick inget understöd så det förföll.

Under diskussionen ändrade föredragande sitt förslag så att vibrationsmätningar utförs utöver officiella bullermätningar.

Beslut

Det ändrade förslaget godkändes enhälligt.

Miljönämnden konstaterar som sitt genmäle följande:

- Även om bullerolägenheten förorsakad av vägtrafiken på Korsmansgatan inte förutsätter en bullerbekämpningsplan enligt miljöskyddslagen, är bullerolägenheten som invånarna upplever inte endast ett problem för en enskild fastighet.
- Man svarar på klagomålet med att låta utföra officiella bullermätningar och vibrationsmätningar vid ifrågavarande fastighet, men en plan för att åtgärda de upplevda olägenheterna i Korsmansgatans närområde kräver en övergripande granskning av trafikens miljöpåverkan, t.ex. genom en planlägningsprocess.
- I planlägningsprocessen skulle också växelverkan mellan olika parter beaktas.
- Korsmansgatan detaljplaneringsprojekt (östra delen) finns redan i planlägningsprogrammet. Utredningar som görs före planlägningsprocessen inleds kan utnyttjas även under planlägningsprocessen.
- Genmålet skickas till stadsstyrelsen för kännedom.

Tilläggsuppgifter

Miljövårdschef Maria Degerlund, 040 135 9299

Miljönämnden 09.04.2026
483/11.05.02/2025

I enlighet med nämndens beslut 30.10.2025 § 166 har officiella buller- och vibrationsmätningar utförts vid den aktuella fastigheten. Trafikmängderna på Korsmansgatan har också utretts. De bullermätresultat som normaliserats med hjälp av trafikräkning visade att den genomsnittliga ljudnivån på fastighetens utomhusvistelseområde överskred riktvärdet i statsrådets beslut 993/1992 både dagtid (62 dB) och nattetid (55 dB).

Enligt 2 § i statsrådets beslut om riktvärden för bullernivåer (993/1992) gäller som riktlinje att bullernivån utomhus i bostadsområden, på rekreationsområden i tätorter eller i deras omedelbara närhet samt på områden avsedda för vårdinrättningar eller läroanstalter inte får överskrida den A-vägda ekvivalentnivån (LAeq) 55 dB dagtid (kl. 7–22) och 50 dB nattetid (kl. 22–7). Statsrådets beslut tillämpas för att förebygga bullerstörningar och säkerställa trivseln i miljön vid planering av markanvändning, trafik och byggande samt i bygglovsförfaranden (993/1993 § 1). Beslutet tillämpas inte på industri-, gatu- och trafikområden eller på områden avsedda som bullerskydds zoner.

Vibrationsmätningarna visade att objektets vibrationsnivåer, med avseende på risken för skador på byggnaden, låg inom ramen för Teknologiska forskningscentralen VTT:s riktvärden och att de uppmätta vibrationsnivåerna inte medför någon risk för byggnadens konstruktioner. Trafikvibrationernas komfortindikator för boende motsvarade klass D: "Förhållanden som eftersträvas i äldre bostadsområden. I genomsnitt upplever 25 % av invånarna vibrationerna som störande och kan klaga på störningen."

Miljövårdsavdelningen ordnade ett tillfälle där invånaren och staden hördes, och både miljövårdsmyndigheten och hälsoskyddsmyndigheten gav sina synpunkter på hur ärendet borde avgöras. Ärendet har även diskuterats med stadsgeodeten.

Förslag (Degerlund)

Miljönämnden konstaterar att trafiken på gatan inte kan betraktas som en sådan verksamhet för vilken ålägganden eller bestämmelser kan meddelas med stöd av miljöskyddslagen (HFD 18.4.2024, 1415/2022). Vaghållaren (det vill säga staden) kan inte heller anses vara en sådan verksamhetsutövare som kan åläggas skyldigheter eller föreskrifter med stöd av miljöskyddslagen. Den bullerstörning som orsakas av vägtrafiken uppstår sannolikt inte enbart vid den aktuella fastigheten, och för att lösa frågan bör vägtrafikens miljökonsekvenser granskas i ett större sammanhang, exempelvis genom modellering. I samband med granskningen kan konkreta planer utarbetas för att minska bullerstörningarna i bostadsområdet intill Korsmansgatan.

Miljönämnden anser att ärendet bäst kan lösas i samband med en planlägningsprocess, där även interaktionen mellan olika parter beaktas. Nämnden beslutar att överföra ärendet till stadsstyrelsen, som fungerar som planlägningsmyndighet, och föreslår att detaljplaneprojektet för den östra delen av Korsmansgatan prioriteras i stadens planlägningsprogram. De mätningar och utredningar som redan har genomförts, och som görs innan planlägningsprojektet inleds, kan också utnyttjas i planläggningen.

Beslutet delges hälsoskyddsmyndigheten för kännedom.

Beslut

Tilläggsuppgifter

Miljövårdschef Maria Degerlund, 040 135 9299